

220044, Nymölla och Valje

LITISK ANALYS

Karina Hammarstrand Dehman

Utgiven av: Sydsvensk Arkeologi
Box 134
291 22 Kristianstad
044-13 58 00
www.sydsvenskarkeologi.se

220044, Nymölla och Valje
Litisk analys
Karina Hammarstrand Dehman

Sydsvensk Arkeologi Analysrapport 2023:3

© Sydsvensk Arkeologi 2023

Grafisk form: Anders Gutehall

Innehåll

Inledning	4
Analysresultat	4
Tolkning	6
Referenser	7

Inledning

Flintan från undersökningen från Nymölla och Valje, Ivetofta socken, har analyserats avseende datering, teknik och produktionsinriktning (hushållsproduktion eller specialiserad). Analysen bygger på publicerade genomgångar där olika teknologiska faktorer i flintmaterial har studerats (Högberg 2001; 2009; Knarrström 2001). Analysen baseras också på tidigare erfarenhet av att ha arbetat med liknande flintmaterial.

Analysresultat

I tabell 1 presenteras en sammanställning av de analyserade lämningarna.

Tabell 1. Sammanställning av de analyserade kontexterna

Kontext		
A533	Typ av produktion/teknik	Hushållsproduktion av avslag i god teknik.
	Typ av redskap	Spets (avslag)
	Typ av kärnor	Plattformskärna
	Typ av flinta	Framför allt kristianstadflinta, och endast en i senonflinta.
	Övrigt	
	Datering	Utifrån den teknik som flintorna är slagna i kan materialet dateras till stenålder/äldre bronsålder
A1441	Typ av produktion/teknik	-
	Typ av redskap	-
	Typ av kärnor	-
	Typ av flinta	Kristianstadflinta
	Övrigt	Bränt avslag
	Datering	För litet material för att datera
A1596	Typ av produktion/teknik	Litet material, där den enda typen av produktion i materialet är tillverkning av en pilspets
	Typ av redskap	Ythugget förarbete till en pilspets
	Typ av kärnor	-
	Typ av flinta	Lika många kristianstadflinta som senonflinta.
	Övrigt	
	Datering	Utifrån den teknik som förarbetet är gjort i, kan materialet dateras till senneolitikum-äldre bronsålder
A1842	Typ av produktion/teknik	Hushållsproduktion av avslag i god teknik, där hornklubba har använts

	Typ av redskap	-
	Typ av kärnor	-
	Typ av flinta	En kristianstadflintan och en i senonflinta.
	Övrigt	Ett av avslagen är patinerad
	Datering	Utifrån den teknik som flintorna är slagna i kan materialet dateras till stenålder/äldre bronsålder
A1906	Typ av produktion/teknik	-
	Typ av redskap	Skrapa (avslag)
	Typ av kärnor	-
	Typ av flinta	En kristianstadflintan och en i senonflinta.
	Övrigt	
	Datering	Utifrån den teknik som har använts dateras skrapan till stenålder/äldre bronsålder
A1931	Typ av produktion/teknik	Hushållsproduktion i god teknik, där knacksten har använts
	Typ av redskap	Skivyxa
	Typ av kärnor	-
	Typ av flinta	Framför allt kristianstadflintan och en i senonflinta.
	Övrigt	Skivyxan är inte välhuggen och har tydliga bruksspår i eggen.
	Datering	Utifrån den teknik som flintorna är slagna i kan materialet dateras till stenålder/äldre bronsålder. Skivyxan daterar anläggningen till senmesolitikum/tidigneolitikum
A2010	Typ av produktion/teknik	Hushållsproduktion i god teknik, där knacksten har använts
	Typ av redskap	-
	Typ av kärnor	-
	Typ av flinta	Senonflinta.
	Övrigt	-
	Datering	Troligen stenålder/äldre bronsålder men egentligen för litet material för att bedöma
A2088, A2144, A1419	Typ av produktion/teknik	-
	Typ av redskap	-
	Typ av kärnor	-
	Typ av flinta	Kristianstadflintan
	Övrigt	
	Datering	För litet material för att bedöma
O1792	Typ av produktion/teknik	Hushållsproduktion i sämre teknik, där knacksten har använts
	Typ av redskap	
	Typ av kärnor	-
	Typ av flinta	Kristianstadflinta
	Övrigt	
	Datering	Utifrån den teknik som flintorna är slagna i kan materialet dateras till yngre bronsålder/järnålder.

Tolkning

Som det framgår av tabell 1 så består flintan från undersökningen till största del av den lokala kristianstadflinta, men skandinavisk senonflinta förekommer i mindre mängd (Högberg & Olausson 2007). Detta visar att man oftast har använt den lokalt förekommande kristianstadflinta, men att man även har haft möjlighet att använda icke lokal flinta. Senonflinta finns i den västra/sydvästra delen av Skåne och har sedan transporterats till nordöstra Skåne.

Den största delen av avslagsmaterialet härrör från hushållsproduktion, även om materialet är litet. Med hushållsproduktion avses avslagsproduktion där avslagen har använts som redskap som de är eller vidarebearbetats. Flintmaterialet är oftast slaget med knacksten men hornklubba förekommer. Tekniken som har använts är god, med välformade ventralsidor på avslagen är och plattformspreparering förekommer. Ingen specialiserad produktion finns däremot i materialet. Enstaka typologiskt bestämbara redskap har identifierats, vilket visar på vardagsnära hushållssysslor.

Generellt kan materialet dateras till stenålder/äldre bronsålder. En anläggning, A1931 kan dateras till senmesolitikum/tidigneolitikum och en anläggning, A1596, dateras till senneolitikum/äldre bronsålder. Det finns ingen indikation yngre dateringar i flintmaterialet, mer än från O1792. Troligen är även brynet yngre.

Referenser

LITTERATUR

- Högberg, A., 2001. *Öresundsförbindelsen. Flinta under yngre bronsålder och äldre järnålder. Rapport över arkeologisk slutundersökning*. Rapport nr 37. Malmö Kulturmiljö. Malmö.
- Högberg, A., 2009. *Lithics in the Scandinavian Late Bronze. Sociotechnical change and persistence*. BAR international Series 1932. Archaeopress. Oxford.
- Högberg, A. & Olausson, D. 2007. *Scandinavian flint – an Archaeological Perspective*. Aarhus University Press. Aarhus.
- Knarrström, B. 2001. *Flint a Scanian Hardware. Skånska spår – arkeologi längs Väst kustbanan*. Riksantikvarieämbetet. Stockholm.

SYDSVENSK ARKEOLOGI ANALYSRAPPORTSERIE 2020

1. Järnframställning vid Harbo prästgård. Arkeometallurgisk analys – översiktlig okulär bedömning. Andreas Svensson
2. Osteologisk analys av djurben från Skummeslöv 26:1 (L1996:6016). Stella Macheridis
3. 220044, Nymölla och Valje. Litisk analys. Karina Hammarstrand Dehman